

Kaupunginvaltuusto	§ 100	12.11.2019
Kaupunginhallitus	§ 157	17.08.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 76	22.09.2020

Lotta Laaksosen ym. aloite suolistosyöpien seulontojen aloittamisesta yli 60-vuotiaille

872/05.13.09/2019

Kaupunginvaltuusto 12.11.2019 § 100

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Suolistosyövän seulonnalla voidaan säästää ihmishenkiä. On vahva tieteellinen näyttö, että suolistosyöpää kannattaa seuloa kahden vuoden välein kaikilta 60-74-vuotiailta. Suolistosyöpään sairastuu vuosittain 3 400 ja kuolee 1 400 ihmistä. Suolistosyöpä löydetään usein vaiheessa, jossa se on jo levinnyt eikä sairautta voida parantaa.

Se on raskasta myös hoitokustannusten kannalta. Suolistosyövän hoito on yksi kalleimmista syöpähoidoista, ja suurin osa hoidon kustannuksista tulee levinneen syövän hoitamisesta. Suolistosyövän seulonta maksaa 12,40 euroa seulontaan kutsuttavaa kohti. Pitkälle edenneen suolistosyövän hoito voi maksaa jopa 100 000 euroa.

Olisi merkittävä parannus sekä inhimillisesti että taloudellisesti, jos syöpä löydetäisiin aiemmin. Seulonnalla syöpä voidaan todeta jo vaiheessa, jossa se ei vielä oireile. Lisäksi seulonnalla voidaan löytää suolistosyövän esiasteita. Kun esiasteet poistetaan, estetään syövän synty. Suolistosyövän seulonnalla vähennetään näin sekä syöpätapauksia että syöpäkuolemia.

Suomessa ei ole vielä käynnissä valtakunnallista suolistosyövän seulontaohjelmaa, vaikka se onkin suunnitteilla. EU on jo vuonna 2003 suosittanut seulontaohjelman käynnistämistä.

Vuonna 2019 yhdeksän kuntaa on aloittanut suolistosyövän seulonnan: Tampere, Oulu, Jyväskylä, Ylitornio, Paimio, Sauvo, Säkylä, Muurame ja Orivesi.

Seulonta on kustannusvaikuttava ja tehokas tapa parantaa asukkaiden terveyttä, vähentää inhimillistä kärsimystä ja säästää erikoissairaanhoidon kustannuksissa.

Tekstin asiantuntijalainaukset:

Ville Viitanen

Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry

Aloite:

Esitämme, että Parainen aloittaa suolistosyöpäseulonnat 60 vuotta täyttäneille kahden vuoden välein."

**Valmistelija
Esittelijä**

Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Lotta Laaksonen ym. on jättänyt aloitteen suolistosyöpien seulontojen aloittamisesta yli 60-vuotiaille paraislaisille.

Suolistosyöpä on sekä miehillä että naisilla yksi yleisimmistä syövästä Suomessa ja se aiheuttaa inhimillistä kärsimystä sairastuneille. Kuten aloitteesta käy ilmi, suolistosyöpä on myös yksi kalleimmista syöpätyypeistä hoitaa. Suolistosyövän hoitaminen on kallista, koska suuri osa tapauksista havaitaan niin myöhään, että syöpä on ehtinyt edetä vaikeampaan, pitkiä hoitoja vaativaan vaiheeseen tai ei enää ole parannettavissa.

Suolistosyövän seulonnalla syöpä voidaan havaita ajoissa ja syöpäkuolleisuutta ja hoitokustannuksia vähentää. Seulonnassa havaittujen suolistosyöpien viiden vuoden aikana kertyvät erikoissairaanhoidon kustannukset ovat noin 17 000 euroa, lähes neljänneksen pienemmät kuin syövillä, jotka on havaittu seulonnan ulkopuolella (Suomen Syöpärekisteri, Mäklin 2015).

Hallitusohjelmaan on kirjattu suolistosyövän seulontaohjelman käynnistäminen, joka on julkisen talouden suunnitelmassa 2020–2023 aikataulutettu vuoden 2022 alusta. Vuonna 2019 suolistosyövän seulonta aloitettiin yhdeksässä kunnassa ja vuonna 2020 tähän mennessä kahdessa kunnassa. Seulonta on toiminut hyvin, seulontaan kutsutut ovat osallistuneet seulontaan ahkerasti ja jatkotutkimusten järjestäminen on sujunut suunnitellusti.

Suomen Syöpärekisterin suolistosyövän seulontaa koskevien tietojen mukaan kahden ensimmäisen vuoden aikana seulotaan 60–66-vuotiaat asukkaat ja asteittain seulonta laajennetaan koskemaan kaikkia 60–74-vuotiaita. Seulonta tehdään kahden vuoden välein.

Suomen Syöpärekisterin mukaan suolistosyövän seulonnan käyttöönoton kustannukset Paraisilla olisivat arviolta seuraavat (Paraisten esimerkki vuosina 2020 ja 2021 Tilastokeskuksen väestöennusteen tietojen perusteella):

Kustannukset vuonna 2020:

- Seulontaan kutsutaan neljä ikäluokkaa: 60-, 62-, 64- ja 66-vuotiaat eli yhteensä noin 880 henkilöä. Yksittäiset kustannukset seulottavaa kohden ovat 12,40 euroa, eli kustannukset olisivat yhteensä 10 900 euroa.
- Noin 75 % seulontaan kutsutuista osallistuu seulontaan. Noin 4 % ohjataan jatkotutkimuksiin (kolonoskopia). Yksittäiskustannus on noin 400 euroa, joten kustannukset olisivat yhteensä 10 600 euroa.

Kustannukset vuonna 2021:

- Seulontaan kutsutaan viisi ikäluokkaa: 60-, 62-, 64-, 66- ja 68-vuotiaat eli yhteensä 1 080 henkilöä. Yksittäiset kustannukset seulottavaa kohden ovat 12,40 euroa, eli kustannukset olisivat yhteensä noin 13 400 euroa.
- Noin 75 % seulontaan kutsutuista osallistuu seulontaan. Noin 4 % ohjataan jatkotutkimuksiin (kolonoskopia). Yksittäiskustannus on noin 400 euroa, eli

kustannukset olisivat yhteensä noin 13 000 euroa.

Suolistosyövän seulonta parantaa syöpään sairastuneiden elämänlaatua ja on pitkällä aikavälillä kustannustehokasta. Kansallinen seulontaohjelma on tulossa vuonna 2022, jonka jälkeen valtio alkaa kattaa seulonnasta aiheutuvia kustannuksia. Kuntien suositellaan aloittavan suolistosyövän seulonta jo ennen tätä.

Apulaisylilääkäri Kenneth Wilsonin mukaan suolistosyövän seulonta voitaisiin Paraisilla hyvin aloittaa vuodesta 2021 lähtien Syöpärekisterin esittämän ohjelman mukaisesti. Vuoden 2021 talousarvioehdotukseen tulee siten varata varat tarkoitusta varten.

Ehdotus Kaupunginvaltuusto merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa asian aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto Lotta Laaksonen lopullisen käsittelyn jälkeen

Kaupunginvaltuusto 22.09.2020 § 76

Ehdotus Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto Lotta Laaksonen
